

2.1.2019

VINKKEJÄ KALATALOUSALUE-EDUSTAJILLE V. 2019

Kalatalousalue, perustavat kokoukset, toiminnan käynnistyminen, käyttö- ja hoitosuunnitelmien laadinta sekä edustajan toiminnan ohjeistus.

Kalatalousaluetoiminta ei ole mitään hämärää. Kuvassa on nuoria kalastajanalkuja harrastamassa liirkintää. Kalastusharrastus kehittyy ja uusia kalastusmuotoja syntyy jatkuvasti.

Laatinut
Janne Rautanen
Kalatalousasiantuntija, SVK

MIKÄ KALATALOUSALUE?

Kalaveden omistajien sekä muiden intressiryhmien yhteisorganisaatio, jonka **tehtävänä on kalavarojen kestävä käyttö ja hoidon suunnittelu.**

Tukee kalastuslain 1§ mukaista tavoitetta: ”Tämän lain tarkoituksena on parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon perustuen järjestää kalavarojen ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä käyttö ja hoito siten, että turvataan kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto, kalakantojen luontainen elinkierto sekä kalavarojen ja muun vesiluonnon monimuotoisuus ja suojele.”

Päätösvalta on kalatalousalueen yleiskokouksella.

Avainasemassa käyttö- ja hoitosuunnitelma (Ely-vahvistaa).

Kalatalousalue vastaa suunnitelman toimeenpanosta ja vaikutusten seurannasta.

Palkatut toiminnanjohtajat hoitavat käytännön asioita (ja usein johtavat aluetta Pj:n kanssa).

Kalatalousalueen tehtävät ovat:

- 1) kalavarojen kestävä käyttö ja hoidon suunnittelu;
- 2) käyttö- ja hoitosuunnitelmaehdotuksen laadinta, hyväksytyn suunnitelman toimeenpano ja sen vaikutusten seuranta;
- 3) kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvä tiedotus;
- 4) kalastuksenvalvonnan järjestäminen;
- 5) kalastuksen sekä kalakantojen hoitotoimenpiteiden seurantatietojen kerääminen;
- 6) kalastuksen yhtenäislupa-alueiden muodostamisen edistäminen vapaa-ajan ja kaupallisen kalastuksen tarpeisiin;
- 7) vesialueen omistajien kalatalousalueelle siirtämät tehtävät;
- 8) viehekalastuksesta kertyneiden korvausvarojen jako vesialueen omistajille;
- 9) muut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulosohtaukseen sekä tähän lakiin perustuvat tehtävät.

Kalatalousalueen yleiskokous - pelikenttä

* Oikeus kokousedustajaan on osakaskunnilla, osakaskuntiin kuulumattomilla riittävän suurten vesialueiden omistajilla (50 ha), erityisperusteisilla sekä valtakunnallisilla kalastusalan järjestöillä.

Rekisteröidyillä alueellisilla ympäristön- tai luonnonsuojeluyhdistyksillä sekä saamelaisten kotiseutualueella Saamelaiskäräjillä on yleiskokouksessa oikeus edustajaan, jolla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus mutta ei äänioikeutta.

”Seuraavilla kalatalousalueen jäsenillä on oikeus yhteen edustajaan yleiskokouksessa:

- 1) osakaskunta, jossa on vesialuetta vähintään 50 hehtaaria;
- 2) osakaskuntiin kuulumattomien, pinta-alaltaan vähintään 50 hehtaarin kokoisten vesialueiden omistajat;
- 3) sellaiset kalatalousalueeseen kuuluvien osakaskuntien tai osakaskuntiin kuulumattomien vesialueiden omistajien yhteenliittymät, joiden hallinnoimien vesialueiden yhteenlaskettu pinta-ala on vähintään 50 hehtaaria; joessa kuitenkin vähintään 30 hehtaaria;
- 4) 23 §:n 2 momentissa tarkoitettu valtakunnallinen kalastusalan järjestö, lukuun ottamatta **vapaa-ajan kalastajia edustavaa järjestöä, jolla on oikeus kahteen edustajaan.**

Erityisperusteisten kalastusetuuksien haltijoilla on oikeus yleiskokouksessa yhteen yhteiseen edustajaan.

Kalatalousalueen yleiskokouksessa on kullakin vähintään 1 000 hehtaarin vesialueomaisuutta edustavalla edustajalla kolme ääntä, vähintään 500 mutta alle 1 000 hehtaarin vesialueomaisuutta edustavalla edustajalla kaksi ääntä sekä muita jäseniä edustavilla edustajilla yksi ääni. Rekisteröidyillä alueellisilla yhdistyksillä, joiden tarkoituksena on ympäristön- tai luonnonsuojelun edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kalastusalue tai osa siitä sijaitsee sekä saamelaisten kotiseutualueella Saamelaiskäräjillä on kalatalousalueen yleiskokouksessa oikeus yhteen edustajaan, jolla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus, mutta ei äänioikeutta.

Kalatalousalueella on oikeus kutsua yleiskokoukseen asiantuntijoita, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.”

Kalatalousalueiden (KTA) perustaminen

Nykyisten kalastusalueiden toiminta ja edustajien toimivalta päättyivät v. 2018 lopussa.

Uudet kalatalousalueet (118 kpl) perustetaan tammi-maaliskuussa v. 2019. **HUOM! Perustavien kokousten paikat ja ajankohdat löytyvät täältä:** <https://www.ely-keskus.fi/web/ely/kalatalousalueiden-ensimmaisten-yleiskokousten-kokouskutsut-ja-kokouspoytakirjat>

Perustavassa kokouksessa;

- muokataan ja hyväksytään perustettavan kalatalousalueen nimi ja säännöt

* Laki määrää alueen hallituspaikkojen määräksi vähintään 7 jäsentä.

* Sääntöjä hyväksyttäessä tulee vapaa-ajankalastajien käyttää puheenvuoroja ja perustella miksi edustajillemme tulee varata vähintään yksi paikka hallituksessa! Perusteluja voi keksiä vapaasti, mutta kannattaa erityisesti korostaa, että **me edustamme vesien käyttäjiä sekä suurelta osin taloutta**. Edustajiemme tietotaito on suureksi eduksi alueelle sen toimintaa käynnistettäessä ja suunniteltaessa.

- valitaan ensimmäinen hallitus.

* Edustajiemme kannattaa ennakkoon sopia kumpi (tai molemmat) pyrkii hallitukseen ja sopia yhdessä esityksen tekemisestä ja kannatuksesta.

Tavoitteeseen pääsemiseksi olisi hyvä valmistella vaalipuheenvuorot sekä sopia mahdollisesti yhteistyötahojen kanssa kannatuksesta äänestyksessä.

Yhteistyötahoja voivat olla muun muassa kalastusoppaat, tutut osakaskunnan edustajat jne.

Kalatalousalueen toiminnan käynnistyminen

KTA varsinainen toiminta käynnistyy pian ensimmäisen kokouksen jälkeen.

* Tarkistakaa valtakirjanne, että piiriltä saamanne valtuutus on kirjattu oikein. KTA:n varsinainen nimi täsmentyy vasta perustavassa kokouksessa ja nimi voi muuttua.

KTA:lla on monia tehtäviä, mutta keskeisin kannaltamme on käyttö- ja hoitosuunnitelman laadinnan aloittaminen.

Uudet käyttö- ja hoitosuunnitelmat astuvat voimaan v. 2020 alusta.

* KHS on lain mukaan jatkossa alueen toimintaa ohjaava ja sitova dokumentti

* Ohjataan hallituksesta käsin laadukkaan ja vapaa-ajankalastajia palvelevan KHS:n laatimista. Luonnollisina tavoitteina ovat **”puhtaat vedet ja terveet kalakannat”** sekä vapaa-ajankalastusta hyvin palvelevan **lupajärjestelmän sekä infran kehittäminen.**

* Mikäli hallituspaikka ei herunut, niin osallistutaan valmistelutyöhön muuta kautta (suoraan KHS:n laatijan kanssa yhteistyössä tai minimissään yleisessä kokouksessa käyttämällä puheenvuoroja).

* KTA-edustajamme ”taistelupari” on kalatalouden yhteistyöryhmään nimetty henkilö, joka toisaalla osallistuu KHS:n laadintaan. Kannattaa tehdä yhteistyötä ja kahtaalla nostaa esille meidän kannaltamme keskeisimpiä tavoitteita.

(Lista yhteistyöryhmiin nimetyistä löytyy ohjekirjan lopusta, liite 1).

Käyttö- ja hoitosuunnitelman sisältö:

- 1) perustiedot vesialueiden ja kalakantojen tilasta;
- 2) **suunnitelma kalastuksen kehittämisen- ja edistämistoimenpiteiksi ja näitä koskeva tavoitetila sekä ehdotus vapaa-ajan kalastuksen yhtenäislupajärjestelmän kehittämiseksi;**
- 3) **suunnitelma kalakantojen hoitotoimenpiteiksi;**
- 4) ehdotus **vaelluskalojen ja uhanalaisten kalakantojen elinkierron sekä muun biologisen monimuotoisuuden turvaamiseksi** tarpeellisista toimenpiteistä;
- 5) ehdotus tarvittaviksi **kalastuksen alueellisiksi säätelytoimenpiteiksi;**
- 6) ehdotus kalastonhoitomaksuina kerättävien varojen omistajakorvauksiin käytettävän osuuden jakamiseksi;
- 7) kalataloudellisesti merkittävien alueiden sekä **kaupalliseen kalastukseen ja kalastusmatkailutarkoitukseen hyvin soveltuvien alueiden määrittäminen;**
- 8) kullakin kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvalla alueella kaupalliseen kalastukseen soveltuvien **pyydysten määrittäminen;**
- 9) suunnitelma kalastustietojen seurannan ja kalastuksenvalvonnan järjestämiseksi.

* Lihavoidulla ovat korostettuina kannaltamme keskeisimmät asiat. Erityisesti esille nostettuna yhtenäislupajärjestelmän kehittäminen → ei vain uistelun yhtenäislupaa, vaan tähän voidaan sisällyttää kaikki vapakalastusmuodot, jolloin myös täkyonginta, siianonginta jne. tulisivat lupajärjestelmän piiriin! Myös alueen myymien kilpailulupien hinta ja alueet voidaan tässä määrittellä!

Kalakantojen säätely- ja hoitotoimenpiteet (myös vaelluskalat) → Annetaan kalojen kasvaa riittävästi ja lisääntyä luontaisesti. Pyritään pois istukaskeskeisyydestä (pois lukien lohikalojen tarpeelliset istutukset).

Ammattikalastuksen soveltuvat alueet ja pyydysten määrittäminen → ohjataan toimintaan sopiville alueille ja pois valikoimattomista (verkot) pyydyksistä.

Käyttö- ja hoitosuunnitelmien hyväksyminen

ELY-keskus hyväksyy suunnitelmat

* Mikäli KHS on puutteellinen tai lainvastainen, niin ei voi hyväksyä, vaan palautetaan valmisteluun. Edustajiemme alueilla sekä yhteistyöryhmissä tulee olla tarkkoina!

KHS:n oltava yhteensopivia muiden alueellisten KHS:n kanssa sekä valtakunnallisten kalavarojen hoitosuunnitelmien kanssa.

KHS:t tulee käsitellä ja käyttää kommentteilla alueellisissa kalatalouden yhteistyöryhmissä (SVK:lla edustus).

* huomio yllä

Ely-keskus valvoo suunnitelman toimeenpanoa.

* Todellisuudessa ELY:lla ei ole resursseja valvoa 118 KHS:n toteutumista. Menettelynä siis ”omavalvonta” kentällä ja ilmoitus Elyyn, jos huomataan laiminlyöntejä.

Myös kalastuksenvalvonnan järjestäminen kuuluu KTA:n tehtäviin. Tämä merkkeamaton haamuverkko tarttui kirjoittajan uistimeen.

Yleistä KTA-toiminnasta

Edustajana kalatalousalueessa toimit **kaikkien vapaa-ajankalastajien edustajana** ja toimintaa ohjaavat **kestävän käytön** mukaiset periaatteet sekä **yleisen vapaa-ajankalastusedun** vaaliminen.

Valtuutuksen toimintaan olet saanut Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestöltä (piiri nimeää valtakirjan turvin).

Valtuuttanut **piiri hoitaa keskeisimmän ohjeistuksen** (hallitus + kala- ja ympäristötoimikunta) ja apuna toimivat myös SVK:n asiantuntijat.

Keskusjärjestö voi myös lähestyä edustajia tärkeissä asioissa (esimerkiksi kala- ja ympäristötoimikunnan valtakunnalliset teemat).

Piirit vastaavat edustajien kuluista KTA:n yleisiin kokouksiin.

Kuuntele kenttää ja osallistu koulutuksiin jatkossakin!

Vain toimimalla voi vaikuttaa!

Suu auki senkin hauki. Päädytkö maistuvaksi ateriaksi vai matkako suvun jatkajaksi? Kalojen asianmukainen käsittely ja valikoiva kalastus ovat yleistäviä käytäntöjä.

Hyviä esimerkkejä edustajien esityksistä

Yhtenäislupa-alueiden perustaminen ja kehittäminen (vetouistelu, siianonginta/täkykalastus, kilpailuluvat jne.)

***esitykset kalastusalueissa ovat poikineet merkittäviä yhtenäislupajärjestelmiä.**

Kalastuksen säätelyn esitykset verkon solmuväli / alamitat!

***kalojen alamittoja on tarkastettu ja myös verkoille on asetettu solmuvälirajoituksia (esim. kuha 45 cm, verkko yli 54 mm sallittu)**

Vapaa-ajankalastajia helpottavan infran rakentaminen venerampit ja taukopaikat.

***esitykset ovat poikineen uusia veneenlaskuluiskia sekä kaikkia vesillä liikkuvia palvelevia taukopaikkoja ja laiturirakennelmia.**

Vaelluskalakantojen elvytystoimenpiteet → taimen, lohi, toutain...

***Esityksillä on saatu tuettua virtavesien ennallistamisia sekä vaelluskalojen elinkiertoa tukevia sääntöjä.**

Yleinen valvonta; lupahinnat, säännöt, kiintiöt?

***edustajiemme puheenvuorot ovat pitäneet lupahinnoittelua kurissa, estäneet turhien kieltojen ja rajoitusten hakemisen Elystä...**

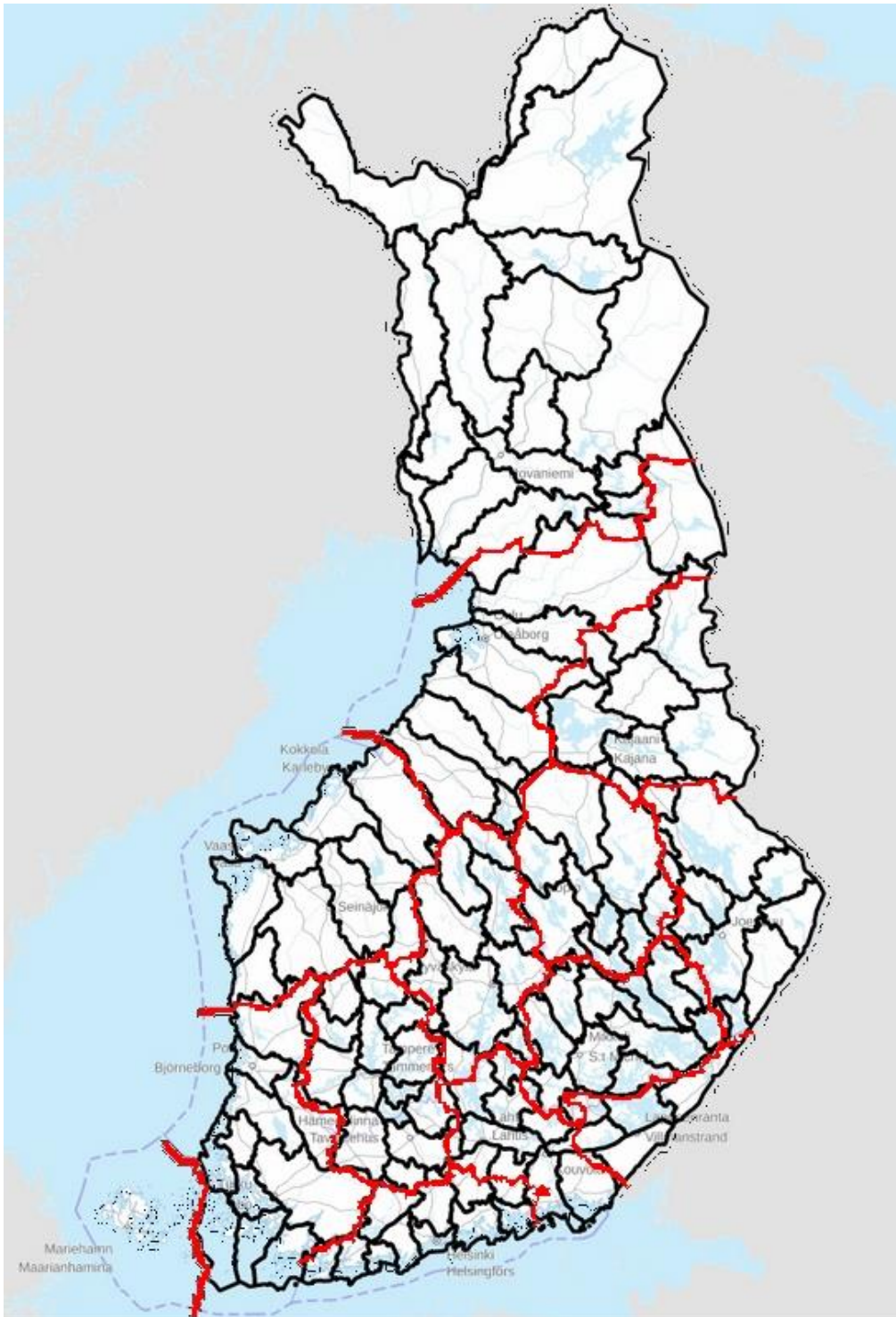
Edustajan tulee aina ottaa huomioon yleinen vapaa-ajankalastusetu!

KTA-edustajan 10 käskyä

(Jukka Kotolan teesit)

1. Osallistu kokouksiin, muista varamies, jos olet estynyt
2. Tutustu etukäteen kokousmateriaaliin huolella (erityisesti KHS)
3. Jos olet epävarma asiasta, ota selvää ennen kokousta
4. Tunne alueen kalavedet, materiaalia löytyy niin netistä kuin paikallisilta kysyen
5. Jos esität kritiikkiä, tee se rakentavasti
6. Perustele esityksesi kestävästi perustuen lakiin sekä kalaekologisiin perusteisiin
7. Älä arkaile pistää asiaa äänestykseen, mikäli tarvetta, se kuuluu demokratiaan!
8. Älä kuitenkaan väheksy muiden mielipiteitä
9. Pidä aina mielessä kenen mandaatilla kokouksessa istut
10. Muista että kalastus on hieno harrastus, jonka eteen joutuu välillä istumaan kokouksissa!

Kalatalousalueet (musta) ja piirien rajat (punainen)

Tarkempi kartta kalatalousaluejaosta löytyy osoitteesta:

<http://www.ely-keskus.fi/web/ely/yhteistyoryhmien-esitykset-kalatalousalueiksi#.Wi4vj8sUmUk>

Rannikon yhteistyöryhmät (Varsinais-Suomen ELY-keskus)

Kaakkois-Suomen

Mauri Suojanen, Kristineborgintie 73, 07740 Gammelby, puh. 040 589 6692, s-posti:
mauri.suojanen@vapaa-ajankalastaja.fi

Varaedustaja:

Marcus Wikström Vanha talvitie 2-6 A 11, 00580 Helsinki, puh. 045 110 2126, s-
posti: marcus.wikstrom@vapaa-ajankalastaja.fi

Uudenmaan

Marcus Wikström, Vanha talvitie 2-6 A 11, 00580 Helsinki, puh. 045 110 2126, s-
posti: marcus.wikstrom@vapaa-ajankalastaja.fi

Varaedustaja:

Mika Laamanen, Mäkitorpantie 11 A 13 00620 Helsinki, puhelin 050-5645569,
mlaamane@luukku.com

Lounais-Suomen

Jarmo Niitynperä, Nummitie 9 B 5, 21200 Raisio, puh. 040 5427057,
jarmo.niitynpera@raisio.fi

Varaedustaja:

Kaija Tanhuanpää, Merruspolku 9, 27510 Eura, puh. 050 3566548,
kaija.tanhuanpaa@saunalahti.fi

Etelä- ja Keski-Pohjanmaan sekä Pohjanmaan:

Juha Ojajarju, Keskustie 52, 63100 Kuortane, puh. 045 113 3050,
juha.ojajarju@vapaa-ajankalastaja.fi

Varaedustaja:

Jukka Kotola, Keskustie 52, 63100 Kuortane, puh: 0400 012 129,
jukka.kotola@kuortane.fi

Pohjois-Suomen yhteistyöryhmät (Lapin ELY-keskus)

Lapin

Petter Nissén, Vonkamiehentie 21, 94450 Keminmaa puh.0500-440923;
petter.nissen@vapaa-ajankalastaja.fi

Varaedustaja:

Merja Kekki, Peiponpesä 4, 99600 Sodankylä puh. 040-7230069;
merja.kekki@kolumbus.fi

Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan

Petter Nissén, Vonkamiehentie 21, 94450 Keminmaa puh.0500-440923;
petter.nissen@vapaa-ajankalastaja.fi

Varaedustaja:

Reijo Härkman, Notaarintie 1 A 15, 90650 Oulu, puh. 040-5517297;
reijoharkman@gmail.com

Juha Väisänen, Lehtikankaantie 31 as.1, 87500 Kajaani, puh. 0442749557;
juhavai@icloud.com

Varaedustaja:

Matti Kulju, Hevossuontie 229, 87700 Kajaani, puh. 0503697667; matti.kulju@vapaa-
ajankalastaja.fi

Järvi-Suomen yhteistyöryhmät (Pohjois-Savon ELY-keskus)

Kokemäenjoen vesistöalueen

Janne Rautanen, Käenpolku 3, 37830 Akaa, puh. 0400 946 968, s-posti:
janne.rautanen(at)vapaa-ajankalastaja.fi

Varaedustaja:

Jouko Lepistö, Levonniementie 52, 34930 Liedenpohja, puh. 0400 928 765
lepistojouko@gmail.com

Kymijoen vesistöalueen

Jarno Liimatainen, Lapintie 260, 41230 Uurainen, puh. 045-6718663,
aanekoskentarppi@gmail.com

Varaedustaja:

Matti Kotakorpi, Kauppakeskus Trio, Aleksanterinkatu 18, 05140 Lahti, puh. 050 539
1696, matti.kotakorpi@lahti.fi

Vuoksen (etelä)

Janne Tarkiainen, Päivänkakkaranatie 8, 50600 Mikkeli, puh. 044 547 9116, s-posti:
janne.tarkiainen@vapaa-ajankalastaja.fi

Varaedustaja:

Kalevi Kaasinen, Pirttimäenkatu 12 76150 Pieksämäki, 0500348488,
[kalevi.kaasinen\(at\)gmail.com](mailto:kalevi.kaasinen(at)gmail.com)

Vuoksen (pohjoinen)

Timo Hartikainen, Tapionkatu 8, 81700 Lieksa, puh. 0400 909 863, s-posti:
timo.hartikainen@pp1.inet.fi

Varaedustaja:

Kyösti Kauppinen, Linkinniemenkatu 35 as 1, 74130 Iisalmi, puh. 044 330 4320, s-
posti: kyosti.k7@gmail.com